

٢٦ ربیع الاول ١٣٣٢

سکریجی ایل

20 ФЕВРАЛЯ 1913 г.

ملا ناصر الدين

№ 6 ЦЕНА 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

7 قىمتى 12 قىك

(ايچرى يە باخ)

آدرس: تفلیس، داویدوف گوچی نمره ۲۵
آدرس: تیفلیس، داودوکیان 24.

تغیرات ایجوان: تفلیس ملا نصرالدین.
لایه تلگراف. تیفلیس مولانا ریزدین.
Подписані ціни:
на годь — 6 руб.
6 місяці. — 3 р. 50 к.
3 " " 2 р.
1 " " 50 к.

آدرس: دیگنگردن حتی ۳ داده ۷ قیکلیک مارقدار.

فافازاده و رویسیده ۱۲ آیلی — ۶ میان

» ۶ آیلی — ۳ میان باریم

۳ آیلی ۲ میان ۱۰ آیلی ۵۰ قبل

اجنبی معلکناردد ۲۲ آیلی — ۷ میان

» ۶ آیلی — ۴ میان

تک نسخی اداره مزدده ۱۰ قبل، او ز که

شهرلرده ۱۲ قبل.

ای بیتا

« کل نیت » مجموعه سینٹ روحنه

بدنام ایلمک هجو ایلمک بوش یره خلقی؟!
دو زمزیله توھین لره ارباب حیث
یتدلک یته، یتمینه بر تیک آندلک
و جدانگی، ایمانگی بر جه پولا ساتدلک
شیخی، قاضی نی، خانی، بگی بر بره قاندلک
اجماع ایلسوب قلدیلار آخر سنه نفرن
دو تدلک یاخاستدن با کونک هفتنه ده یازدلک
مليونچی، زاوودچی، دیدلک یتینی قازدلک
(اوپراوا) (غلانی) با غروب کیتلری پوزدلک
سالدلک با کویه هفتنه ده بر شور قیامت
سانجدلک هامونی بر به بر اولدی سنه بد خواه
چون قاینیه دوشدلک سنی دوتنه بیله الله
ایستردلک ایدلک هامونی مردو گبر
دیندارلک باطنی گوستردى کرامت

ئولدونسە سناڭ روحگا من قاتىچە خوانم

رحمت او لا مين يول سنه رحمت گە رحمت

مندە ئولەرم تزلگ ايله صانما جوانم

قويلار بزى بىر بىر یره غير تىلى ملت.

ديزدە كە گۈركە علم اخوخىوب تريه تاپماق

هر ملت ايله الفتى انسىتى قاتماق

فڪر ايلسيور دلک هېچ او زىڭ بر جه اي آخماق

مردارلە تيز مشكى اولور قىسالار الفت؟!

جاينىزدى كەروس لارلە گيدوب مۇمن ديندار

ويرسون ال الله ايلسون اوست باشنى مردار?

باشداڭ آياقە سوپىلدى گڭ قاندى آكافتار!

بدىعتدى بو بىدعتدىن ايله توبه ندامت

انساندرا ايتىك بو قدر مسخرە خلقى

دىسگنگرۇب عاداتنه بىردىن بىر خلقى

هانسی قبول ایدر اوڑی یلر هانسندان یوز دوندرر
گه اوڑی یلر هر کسٹ دینی طریقئی اوڑی ایچوندر
قویونی قویون آیاقدن کیچنی کیچی آیاپیندن آساجاقلار
یعنی هیچ کسہ دخلی یوقدر من بھائی اولدوم یا بھائم اولدوم
کیف اوڑ کیفمیر جنتے گیدرم گیدرم جہنمہ گیدرم
اوڑوم پیلام . . .

اما نجھ که دیوبولر (سوز سوزی گبورود آرشن
بزی) ایندیکہ مطلب بو مقامہ چاتدی و سوز بورا یه گلڈی
چخدی من سنٹ ایچون بر پچھ کامہ صحبت ایلیہ جگم
کہ هوش گوش ایله قولاغ آسوب درست ڈائٹھیہ تاپشو
راسان، و چوق ٹمشلگہ لیتیمیوب تز سوزیمی قورتا روپ
سنہ دعا ایلیہ جگم کہ باش اغرسی اولماسوں و سنٹ
وقٹ ایتمہ سن کہ گوچک آروتا لارٹ و گوچک اوشا قلارٹ
دانہ دوشوب بو (ترامواہ) او (ترامواہ) مینکدن الٹ جیقسوں.
تبریزدہ بش ایل جماعت فان تو کدیلر یاندیلار، یاخدلیلار،
تالاندیلار، قربلیلار، آجلارندن حیوانات کمی یونجه یادیلار
کہ بر یو نگل واری مشروطہ آگونلار آگبلدیلر سبب
نه اولدی؟ و نیہ یازیقلارٹ اوخی داشا سدگدی؟

حسن گرمک تبریزدہ هر وقت کہ منبرہ چخوردی
و هر هانسی مجلس دا گلش دی قاسیقی قاشیا قاشیا باشلیوردی
کہ: و اما بعد ای جماعت دوهچی و حکم آوار بیلٹ
و آگاہ اوکٹ کہ بو مشروطہ آدی ایله میدانه چخانالاز
هاموسی بابی دی محض ایستیورلر کہ سزٹ دینکنی کلذن
آسونلار و ایله کہ سزی باسوب اطاعتئینه گنوردیلار
دیہ چکار گرمک بابی اولا سکن اولماسا کرده سزی قلچدن
کچر ده چکار چالٹ فریٹ بو لا مذهب اری کوریہ اوشا قلرینہ
دک دوغربیٹ اونو لارٹ مالی جانی عرضی سزه آنا سودی
کمی حلال در.

بودر عزیزم هر یورہ بابی لفٹ یمیشی هر مملکتندہ
هر کس کہ فی الجملہ گوزی آچیق و فکری صاعلام
اولور ایستیور مسلمان شریعتنده اولان بر پارہ موہوماتی
و مزخرفاتی کہ هاموسی اساطیر در و قوراما سوزلار در
و هاموسنی فاضل مجلسی لر و فاضل دربندی لر عالم رویادہ
گوروب کتابلینہ یازوبلار قراقة تو للاسون و اسلام دینتی
بو غفو تاردن و چرک لردن تمیز لامسون اوندا بر طرفند

آخر سنی آتدی با کولی ایله دی با یقوت
دفن ایتمک ایچون قازدی قبر، سازلا دی تابوت
چخدٹ پوچا عمر ایله داٹ تاپدی سنی موت
شو خلق گوتورم زیرله ملک، دوغری حقیقت

ملت کے آلوں فیضنی تسبیح قبادن
ملت کہ چکیر نشئنی نعلین و ردادن
آسودہ تمامیلہ بو گون چون و چرادن
گوسترمی جک غیرتی، بردہ نہ غیرت؟

قزویماز نہ قدر واردی گوجی ژورنال آجلسون
چخٹاٹ غازیته شعلہ سی اطرافہ ساچلسون
لازمدی معارف کورونن یردہ قاچلسون
تا درس اوخونوب باسماسون اسلامی غرامت

مؤمن گرک اولسون مشہد کابلایہ زوار
مخترسه دیلسون آدینہ کابلایی مختار
کوز یاشی آختیسون نقدر جاندہ کہ جان وار
دیوانہ د گلن کہ؟ نجھ علم، نہ صفت؟

« ملا نصرالدین »

بابی

منم هیچ بر کس ایله بور جوم یوقدر و هیچ بر
آدمہ دیہرم کہ یرٹ اگریدر دوز او تور و هیچ
بر احد ایله ایشیم اولماز کہ سن نیہ فلاں مذہبہد سن
فلاں دیندہ سن؟ ایندی دنیا آزادی وجдан دنیاسی دی، حسن
علی جعف کیفی ایستیور شیعہ اولمور بابی اولور طبیعی
اولور، ذہری اولور، فرماسیون اولور، هیچ بر یہ باشن
با غلامر و هرنہ کہ او ز خوشیدر اونک دالتجہ گیدیر،
ایله بزم احکامزدہ بیلدر، پغمبر مزدہ بوجور رفار ایلیوب،
عصر سعادتندہ بر نفرٹ دین اسلامدن دونوب دوبارہ کافر
او لدوپن مسجددہ صحبت ایدر کن اونک قارداشی قالخدی
ایاقہ کہ یا رسول الله اذن ویر گیدیم قارداشمی اولدروم
حضرت بویوردی کہ دیان! (لا اکراہ فی الدین قدتبین
الر شدمن الن) یعنی دیندہ کراہیت یوقدر هیچ کہ
دیمک اولماز کہ سن گل جبرا مسلمان اول رہمتاٹ ثقاۃ الاسلام
و قفقی د کل کہ زوریله اوروس فازاقتنی دوتوب ختنہ ایلدر دسن،
زمانکہ حق باطل آیدین لاشدی هر کس او ز اختیارندہ در

مرحوم اتفاق مدرسه منشی مدیری

POTTER.

کیم دیبور منم دیپلومیم یوقدر اوز گهده بری اولاند منه اوچی وار اقل مریم خواناق ۲ مجی قومار بازلق
چورک چیدن سوایی هیچ کس منی اوتا بلن اوچیمچی سنی مکتب شاگردنند صور و شون!

بو ایله بر مجرب دوادر که هله فرنگستانده بونلث مثلثی تاپا بلمیوبلا.

POTTER.

قريانش اولاق (اوپر اوليايش) آغا بزى بالا لار يك باشته دولاندر ويکل مزى اوچوت ايله نقدر عمرم اولسا
گيجه گوندز سكا دعا گو اولادوق .

یا ناسوت، یا جبروت، یا علی محمد، یا حسینعلی، یا علی
یا غصن اعظم، یا غصن اکبر، دیه جکل؟ و نجه ایش ؟
لری بی او توروب درویش کیی پست بلکن یغشیدرو
دوشه جکل بریابانه که قلان آمریقالیاریده تبلیغ ایلسو
و هرمه می ایل ده بر نفری بایی ایلسون که سر کار آغا
باندنه قرب مبنی ته ارتسون.

آخر آدم بابی ایلمک ایشک آریسی اولدورمک د
بر دقیقه ده بش یوزینی اولدزمن بهشتنه سکا بش ؟
خرما ویره لر ؟ آدم بابی ایلمک عرب دیلی فارس د
اور گنمک لازمی، ڈل دلایل لازمی طرفت دکل ا
دوغوز آی وار اوون دوقوز آیک اوون دوقوزده آدی
هاماوسی عرب جه، آمریقالی مسلمان دکل که ایل ده اوون
گون گوندوز آج آجنه قاوب گیجه یاریسی یون
خورتداسین یعنی تخت هاتخت تخت هاتخت قارنی دولاندان ص
(اللههمانی استک من بهمائک بابهاد) او خویوب آیلا راش آبد
از بر له سون، چونکه مسلمان ملتانک ایشی آستادر علی الخصوص
شیعه، ایرانی، اور گمنش جاندی ایندیه تک مین دینه گیرا
چیخوبدر مین دفعه او کوزه، اوده، سویه، بت، گوسا
الله دیوبیدی نه اولوبیدر که (بهايد) دیسون نه اولسون ؟.

آنچه من اوز درديسي او تور مشم قالمشام آمري قاليا
هاينه بلميرم او بیچاره لريو آفر لقدت تکيل فارث عهده سندن نجه
چكل؟ که او تور دقلاري يرده تو ز تو زك ايچندن بر شخ
چخر که من عبدال بهائم مين آغاچ يولدان گلمشم
سنه دين کتور مشم کرك قبول اي ليه يسکر و بوند نه
بر بريگزه تيشنده ال الله ويرمك عوضنه «الله ابها» ديمه
دوغ بدانده واي آمر يقال فالرث حالتنه.

سارساق قلی بات

ذر

گومش انداملى، دورنا گىردىلى
سرو بويلى، قىلىقى بىر زاد اولا!
آلا گوزلى، تىلى، قاشى قارەد
دۇdagىنده، دىلىنده داد اولا!

یاشی چوخ اولسا، اولسون دوقوز-اون
دوشی گن، اینجه بیللى، ساچى اوزون
غمزەلى، نازلى، شیوهسى اوېغۇن
نە سۈزلە، سەمار تڭ شاد او!

آخوندلار، ملارار، قرمزی سقالار سارى يىن لر، قالقوب
قىشقىرلار كە قويىياڭ فلانكىس بابى اولوبىدر، بىر ياندىندە
بابى لر اوزلىرى اوناڭ گۈز آچىققۇنى ايشيدىوب دىيورلار كە
فلانكىس دە بابى در (نجه كە بولنارڭ هىمىشە قاولدەسىدر
هر يىرده مشهور يىلكلى آتىيان آدم اولسا ھاموسنى عوامە
بابى تانىدارلار كە اونلاردى تر يولدان چقاردا بلستەر)
يىچارەناث هېيج زادن خېرى اولميا اولميا بىر وۇدە گۈرسىن
كە هر طرفدىن تو كەدىلار اوستەھاى كۆي قويماها قويما
سالدىلار كە سن بابى سن، مرتدىن، ملعونىن! . . . بودر
باپلىڭ انسانىتە و اسلامىتە ايندىكى عصردە منعىتى . . .
هر چىندى كە ايندە كى ملىون دفعە بوجور سوزلى
دانشىلوب و دىيلوب (كە آى جانم سز اگر دين اىستىور
سکىز جواهر كىمى محمد پېغىرڭ دينى، اىستىرسكىز گىدڭىز
لامىنەب اوڭىز دەنا نىيە جماعتى ياخاسىندەن ال چىككىمىرىسکىز؟
دهانىيە هر يىرده بىر چىلاق، آج، فەھ، حمال، كىكان،
مسلمان گۈرۈسكىز باشلىرىسکىز گل بابى اول! و خلقى
علي آشىندە ايلىورسکىز ولى آشىندەن باشا گەمۇب گە
(ددم مىڭا كور دىيوب گلوب گىدەنلى وور دىيوب)
ايلىوب زەللى كىمى ياشىۋىلار خلقى ياخاسىندەن، و نجه
كە ايراندە سلامدن قباق هر كىس ھەركىسى گۈرسە
صوروشار كە تىقلىڭ كىمەدر؟

بونلارده هر سؤال جوابدن قات بر آدم که گوردييل
باشلياچاقلار (جمال مبارك) ييله گيتدى (عبدالله) ييله نطق
ديدى (سر كار آغا) ييله فرماسىش ايلىدى، بو شكل لر امريقا
ليلاردى هاموسى سر كار آغايه ايمان گثوروبلر) دها يير
يوزىند آيرى ديننده آدم قالمۇب يامى دونوب بهائى
اولوب ديلر.

آنچق باميرم نه جور دوشديسه سوز گلدى چىقىدى بورا يىد
يوخسە گنه من دىيرم منم هچ بر كىن ايله ايشيم يوخدر
بىرىسى ايسەتىسىن اوزىنى دامدان آتسون من گنه
دىيەرم كە نىه آتىسان؟ بىرچە منى قوب قورى قورودان
بودر كە آيا گورەسن آمرىقا تىلىر كە بش يوز ايلدى دىنالىيە
گلوبار و يىلە ار كەھوين بوييوپبار كە هچ بر بويوندۇرۇق
آتنىئە گريموپبار نىجە گلوب بىردى بىرە گۈندە اون دوقۇز
ر كەت ئماز قلاجاقلار و هەر ركعتىدە اون دوقۇز دەفە
ما بىلە ما حما، ما حلا، ما قىدرت، ما شوكت، ما ملکوت،

سلطنتی صورت ده شادیانہ لق اولدی کوچہ لارده بیوک از دحام
وادیدی گیجه چوق شکوهی چراغبان اولدی ملا لار
قرار قویدی لار که گلن ایل موولودی ایکی گون بایرام ایتسو نلر.
گنجہ — بو گون او زان کوچہ سندہ اولان ملا محمد

با قرٹ قباقدن بر سالدات کیچوب اوستی اونٹ اوسته
ده گوبدر، ایندی پیچاره نه قدر آنزن سویا چکرسه تمیز اولمور،
فاصل نخجوانی نک راسالسه با خوب ایستیور پالتارنٹ سالداته
ده گن یر لینی کسوب آتسون که بلکہ قالان یر لری تمیز اولا.

سو و نینٹ

ای قویانلار وطن اولادینی نادان سو و نینٹ
ای بو دینانی دین مؤمنه زندان سو و نینٹ
علمی مخصوص بیلن فقه و اصول و شرعه
علم دنیا به دین صفت شیطان سو و نینٹ
جمله تصنیف لری غسل و طهارت شرحی
بعضی اهرمن و غول بیابان سو و نینٹ
ویر میسکن جیفہ دنیانی کلاب اجنبی به
آل میسکن جنت اعلاده یوز ایوان سو و نینٹ
آقالق گیتدی، وطن گیتدی، حکومت گیتدی
قالدی اسلام هامو، پیسری عربیان سو و نینٹ

یاخشی ویردو ز بو جهان سلطنتین غیر لرہ
تکچه قالدی سیز ایجون روضہ رضوان سو و نینٹ
ویل اولا کلا او آدم لر کیم میلیونی وار
مؤمن اولدور قلا آج حالی پریشان سو و نینٹ
هامبو شائے و شرقی ملتک الدن گیتدی
بره بر اولدی یهودی له مسلمان سو و نینٹ
قالدی حاکم الگن کن بردہ قیامت گونه
اوردا محکوم سیزه حوری غلستان سو و نینٹ
سو و نینٹ تر کینی یورو بادان قو و لادی لار
آسیا صحیتی وزر اور تادا الان سو و نینٹ
برجه امید او گا قالمشدی اودا اولدی بیله
ییک ایندی ثمر جھلی فراوان سو و نینٹ
فردر مالی

چاغا وقتی آتسی نذر ایله
بیووده، بسلی بہ اونی بیلی بہ
ویره میر فاغر آدلی بر دهی بہ
هامی سوچدان، گناهدان آزاد اولا!

گلوب ایوده او هیئت ایله گوره
(اونی فاغر آغا) با سوب سوموره
دونه گل یوزلی نک گونی کوموره
کنه بر پهلوانه آرواد اولا!

نظر ایتدی کجه یارینٹ اوزینه
شله ساقتناه، یوموخ گوزینه
آجیا هی، هایفسنه اوزینه
حق دن هم حیات دن یاد اولا!

آتسنه (آغا) عوض ایکی یوز
ویره حوری، آپارا جته دوز
آغا گیفار چکه گیجه گوندو ز
عدل، انصاف، مرحمت باد اولا!

گونه گوندن زوالی جق اوزوله
قریشا پانیق اوز، دوداق بوزوله
قارا مژگانه قانی یاش دوزوله
ایشی آخ وای و داد فریاد اولا!

« کیفسیز »

قاقدار خبر لولی

نحو — سبقت مکتبینک پروفوسو ولارینه او قدر مواجب
ویر دیلار که دها دنیا مالنہ احتیاج لری قالمادی کہ معلم لک ایتسو نلر.
گنجہ — ریتر آزانسی خبر ویر بیور گیجه ساعت
سکنر ده (قرقاویل پلو) داغنے روحانی تو پیچی آلبی ایله
یتندی مین عمله موتا طابوری حملہ ایدہ جکلر قانی مصل
دمدار گوزلنور.

نحو — ملا قارین قلی نک تازہ لا یچه سنث ۱۲ مجی فصلنہ
گوره بوردا شیعہ سنی اتحاد فرقہ سندن باشقہ بردہ یر لی
و گامہ اتفاقی تشکیل اولو بی دی هر ایکی فرقہ آرتق
جدیت ایله ایش آپارو لار.

مرو — پیغمبر مولی مناسبتی ایله ایرانی قفقازی تر کمان
روحانیلینک ریاستی آتشندہ نچہ دسته موزیقہ کتو رلوب

میلانز چیت خیره مسناڭ صدرى

گىدك بىشىء بىر يول ايله بىر جورما بىوجوق قىزلار يوز ايلدى من زەلەمى آپاروبىلار كە بىزە مىك ب آج